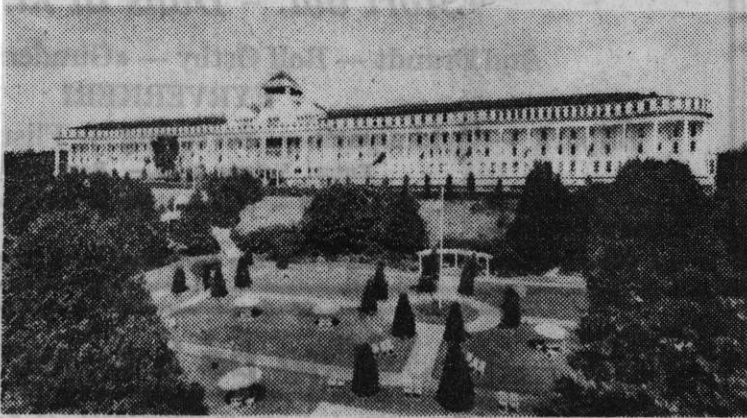

Verden vokter Amerika

HVOR BÆRER DET HEN?

Til Morgenposten fra Inge Mannsåker

Grand Hotell, Mackinac Island, Michigan, USA, hvor Verdenskonferansen for Nasjonenes Moralske Opprustning fant sted i begynnelsen av juni i år.

Michigan i juni.

De første pionerer på vei mot vest med hest og kjerre — man kan ikke la være å tenke på dem mens man suser behagelig i en moderne bil over det nord-amerikanske kontinent. De må ha hatt et ufattelig slit over øde fjellvidder og uendelige ørkener med hete og tørste, på sin vei mot hva de håpet ville bety lykke og en bedre verden. De var ofte menn på vei bort fra vonde minner om fattigdom og trange kår i gamlelandet. Noen av dem kom fra forfølgelse på grunn av sin tro. De symboliserer en hel nasjon som ble bygd av mennesker som var trette av Europa med dets kriger og fordommer. For mange av dem var Amerika ett med frihetens idé. I Lincoln's ord: «... en nasjon, født i frihet og vigslat til den oppfatning at alle mennesker er skapt like.»

Amerikas vei siden pionerens kamp mot Vest og siden Lincoln's dager har vært en nesten utrolig utvikling av alt som gjør livet lett å leve. Ta f.eks. kjøkkenet: Et gjennomsnittlig amerikansk kjøkken er ofte en eneste samling av små maskiner og innretninger som ville gi en norsk husmor tårer i øynene. Det skal en sterk moralsk ryggrad til for en nasjon om den ikke skal bli moralsk undergravd i en livsform som denne. Og Amerika unngår ikke den fristelse som hver nasjon vil møte: å legge seg på magen og tilbe levestandarden som sin gud. Vi pleier å kalle det materialisme. Og dersom det er sant at materialisme er splittelsens rot i verden, da må det være mye av det slaget i Amerika.

Vi brukte forresten å ta det ganske kaldblodig om noen økonomiske eller politiske grupper fløy i tørtene på hverandre. Og litt korrupsjon i forbindelse med politikk har jo vært temmelig alminnelig. Men i dag begynner verden å bli

bekymret. Og med særlig vakt-somme øyne følger vi alt som foregår i denne nasjonen, som bærer navnet De forente Stater og som har en lederstilling i noe vi kaller De forente nasjoner.

Verden vokter Amerika fordi Amerika kommer til å lede verden. Og det er nokså mange som har våknet opp og innsett at kommunismens utfordring er ikke møtt bare ved å øse ut dollar eller dele ut våpen, heller ikke ved å sitere fortidens profeter.

Hva er det vi kan vente fra Amerika? Et eller annet vidunderpro-

dukt som kan forene hele den verden som fremdeles kaller seg fri? Hva man enn ønsker å kalle det, verdens gang det neste hundreåret bestemmes kanskje av om rammen for denne enhet kan bli bygd i den aller nærmeste framtid.

En av de ting som har gjort inntrykk på amerikanske ledere her borte den siste tiden er de personlige rapportene fra tidligere europeiske kommunistførere om hvordan de gjennom Moralsk Opprustning har forlatt klassekampens linje og blitt et forenende element, ikke bare innen sine egne nasjoner, men også i forholdet til andre europeiske nasjoner. Disse rapportene ble gitt dels på Moralsk Opprustnings verdenssamling her i Michigan, dels i et spesielt møte i Senathuset i Washington.

Men det er vel ikke for stridt sagt om man sier at med minst like stor interesse lyttet de europeiske delegerte ved konferansen til de fakta som dette kontinentet kan legge fram fra kampen for et forenende demokrati.

Med stor tyngde talte delegasjonen fra Jamaica. På samme plattform sto representanter fra den britiske handelsstand, representanter fra Jamaikas sukkerindustri, deriblant formannen for sukker-

05-04-065

MORGENPOSTEN 20 JUNI

1951

fabrikantenes forening, et mørkhudet sosialistisk parlamentsmedlem sammen med andre innfødte. Sosialisten Wills Isaacs fortalte at han hadde fløyet til Miami, Florida for å se det nye samarbeid som vokste fram i flyselskapene der da Moralsk Opprustning brakte sine skuespill dit i januar i år. Ikke bare ble han overbevist av hva han så, han hadde også funnet svaret til rasebitterheten i sitt eget hjerte. Han talte med stor overbevisning, og selv en europeer begynte å forstå hva han mente når han sa at Moralsk Opprustning ga det eneste mulige svar til rasestriden.

Oppsiktsvekkende var det å høre om hva som hadde skjedd innen flyindustrien. National Airlines rapport hadde faktisk gjennomslagskraft når W. T. Babbitt, som er nestformann for flygernes fagforbund i Miami, fortalte at hele kompaniets flygerstab var på vei ut i en streik, da Moralsk Opprustning ga dem et bedre alternativ. Ikke bare ble streiken avverget, men det ble også skapt et tillitsforhold mellom klubbstyre og ledelse som siden har gjort det mulig å løse vanskene så snart de kom opp.

Bill Grogan, som er nestformann for Amerikas transportarbeiderforbund, fortalte forsamlingen at «vi forberedte en verdensomfavnende streik i Pan-American da Moralsk Opprustning kom inn. Med alle de millioner dollar som de brukte tidligere, oppnådde Pan-American ikke de resultater i tilfredse arbeidere og lykkelige hjem som de oppnådde ved de få tusen som de hittil har brukt på Moralsk Opprustning!»

De to representanter talte som en del av større delegasjoner fra den amerikanske flyindustri på i alt 389 deltagere fra både ledelse og personell. Historien om MRA's innvalg i Miamis flyverden er fortalt i en bok under titelen «En idé får vinger». Titelen er symbolsk for innstillingen innen disse selskaper: det som har skjedd her, må bli normalt for amerikansk industri. «Fra flyindustrien til Amerika og fra Amerika til verden.»

Fra mange hold ble det gjort klart for Amerikas lederskap at verden venter seg ikke noe mindre fra Amerika enn en masse-eksport av denne forenende idé. Som det tyske parlamentsmedlem Paul Bausch sa: «Amerikas største bidrag til Tyskland etter krigen har vært Moralsk Opprustning.»

Og det er mye som taler for at det ansvarlige Amerika begynner å forstå situasjonen, som for eksempel et telegram fra Joseph Martin, mindretallslederen i Representantenes Hus til dr. Buchman: «I de siste tolv år har jeg holdt meg i forbindelse med Deres store arbeid. Virkningen på verdenssituasjonen har vært gjennomgripende og det gjør mer for å bringe nasjonene sammen enn noen annen styrke jeg kjenner.»